

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Brugge - Veemarkt

Sint-Michiels, West-Vlaanderen

Projectcode 2024F206 (PIB)

NOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

PROEFSLEUVENONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Emiel Vandewalle en Fedra Slabbinck

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2025

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	3
1. Inleiding	5
2. Programma van maatregelen	6
2.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen	6
2.1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	6
2.1.2 Impactbepaling	6
2.1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site	8
2.1.4 De waardering van een archeologische site	10
2.1.5 Bepaling van Maatregelen	10
BIBLIOGRAFIE	11

FIGURENLIJST

Figuur 1: Synthese geplande werken (bron: opdrachtgever).	7
Figuur 2: allesporenkaart op het GRB (@ Geopunt).	9
Figuur 3: allesporenkaart (met labels) op het GRB. (@ Geopunt).....	9

1. Inleiding

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe verkaveling aan de Koningin Astridlaan te Brugge. Het volledige projectgebied is ca. 3,4 ha groot en wordt ingenomen door een loods en omliggende verharding.

Het plangebied is gelegen in Sint-Michiels, deelgemeente van Brugge, in de provincie West-Vlaanderen. Sint-Michiels is een deelgemeente van Brugge en is gelegen ten zuiden van de stad. Het dorp grenst in het oosten aan de deelgemeente Assebroek en in het westen aan Sint-Andries; ten zuiden liggen de gemeenten Zedelgem en Oostkamp.

Het projectgebied zelf grenst ten noorden aan de Koningin Astridlaan en ten westen aan de Graaf Pierre de Breylaan. De zuid- en oostzijde grenzen aan bebouwde percelen.

De nota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt.

De archeologienota, opgesteld door Ruben Willaert, bestond uit een bureauonderzoek (**2021F198**) en een landschappelijk bodemonderzoek (**2021G193**). In het Programma van Maatregelen was opgenomen dat er een archeologisch onderzoek in de bodem diende uitgevoerd te worden (Willaert, Ghyselbrecht 2024). Het Agentschap Onroerend Erfgoed [AOE] onderschreef de onderzoeksresultaten en het daaruit voortvloeiend advies [**OE-id. 29434**].

De ingrepen voorzien in de werken vinden plaats op volgende kadastrale percelen binnen de hierboven beschreven extremiteiten: Kad Brugge, afdeling 24, sectie A; 332E.

Ruben Willaert NV is aangesteld om dit uitgesteld vooronderzoek uit te voeren in de eerste plaats door middel van een onderzoek met ingreep in de bodem (PIB). Ruben Willaert nv werd aangesteld om dit vooronderzoek door middel van een proefsleuvenonderzoek uit te voeren (**2024F206**) dat plaats vond op 7 en 8 januari 2025.

Deze tekst behelst het programma van maatregelen van het proefsleuvenonderzoek.

2. Programma van maatregelen

2.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

2.1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het uitgevoerde traject met het bureauonderzoek (**2021F198**), het landschappelijk bodemonderzoek (**2021G193**) en tot slot het proefsleuvenonderzoek (**2024F206**) leverde voldoende informatie op om de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats te kunnen bevestigen en waarderen. Het onderzoek leverde in functie van deze nota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

2.1.2 Impactbepaling

In eerste instantie zal het terrein langs de Koningin Astridlaan bouwrijp worden gemaakt. Hiervoor wordt de aanwezige bebouwing gesloopt en de bestaande verharding opgebroken. Daarnaast wordt de waterpartij gedempt en worden de bomen langs de noord- en zuidzijde geroid. De bestaande gracht langs de zuidzijde van het terrein wordt geherprofileerd. Vervolgens plant de opdrachtgever de realisatie van een verkaveling en het uitvoeren van infrastructuurwerken in functie van een stadsontwikkelingsproject. Het toekomstige project beoogt een reconversie van de bestaande verharde site waarbij een nieuwe multifunctionele invulling wordt gegeven. Het parkeren gebeurt (voornamelijk) ondergronds.

De zone voor fase 1 heeft een oppervlakte van ca. 19 776 m², de zone voor fase 2 heeft een oppervlakte van ca. 14 224 m².

De verkaveling zal bestaan uit 13 loten. Het lijkt geen twijfel dat de geplande werken, het hiermee gepaard gaande werfverkeer en de mogelijke toekomstige ingrepen in de individuele kavels, het potentieel archeologisch niveau over het volledige plangebied bedreigen. Bijgevolg wordt uitgegaan van een integrale verstoring van het terrein.

Figuur 1: Synthese geplande werken (bron: opdrachtgever).

2.1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site

Het proefsleuvenonderzoek bestond uit twee fasen. In fase 1 zijn zes sleuven aangelegd. In fase 2 zijn zeven sleuven aangelegd.

In fase 1 van het proefsleuvenonderzoek zijn er 3 profielen geregistreerd (PR1 t.e.m. PR3). In de tweede fase zijn er 4 profielen gezet (PR4 t.e.m. PR7). De bodemgesteldheid binnen het plangebied wordt gekenmerkt door een AC-bodemprofiel met een (lokaal) dik antropogeen pakket.

Er is sprake van één archeologisch relevant sporenniveau. Het archeologisch leesbaar niveau manifesteert zich bovenaan de C-horizont. De hoogte varieert tussen +10,5 en +9,5 m TAW. Het archeologisch vlak helt af naar het zuidoosten van het terrein.

Er werden vijf sporen geregistreerd tijdens de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek. Alle sporen beslaan dezelfde greppel. Door het gebrek aan vondstenmateriaal kan er geen datering gegeven worden voor de greppel. Wel komt deze niet overeen met perceelsgreppels die opgetekend staan op de historische kaarten.

Het opgetekende sporenbestand in fase 2 is eveneens vrij gering. Er werden in totaal 26 unieke spoornummers toegekend aan in het vlak herkende grondsporen. Hiernaast werden verschillende recente sporen geregistreerd onder het spoornummer 999 en natuurlijke sporen onder het spoornummer 998. Na het couperen en verder interpreteren van de sporen blijven er 15 unieke archeologisch relevante sporen/spoorcombinaties over. De overige 11 blijken natuurlijk te zijn. Heel wat van de uitgeschreven spoornummers zijn ook nog eens onderdeel van spoorcombinaties. Uiteindelijk zijn er zes unieke sporen te onderscheiden.

De aangesneden sporen betreffen (perceels)greppels en -grachten, alsook één enkele kuil.

Figuur 2: allesporenkaart op het GRB (@ Geopunt).

Figuur 3: allesporenkaart (met labels) op het GRB. (@ Geopunt).

2.1.4 De waardering van een archeologische site

Er werden vijf sporen geregistreerd tijdens de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek. Alle sporen beslaan dezelfde greppel. Door het gebrek aan vondstenmateriaal kan er geen datering gegeven worden voor de greppel.

Het opgetekende sporenbestand in fase 2 is eveneens vrij gering. Er werden in totaal 26 unieke spoornummers toegekend aan in het vlak herkende grondsporen. Hiernaast werden verschillende recente sporen geregistreerd onder het spoornummer 999 en natuurlijke sporen onder het spoornummer 998. Na het couperen en verder interpreteren van de sporen blijven er 15 unieke archeologisch relevante sporen over. De overige 11 blijken natuurlijk te zijn. Heel wat van de uitgeschreven spoornummers zijn ook nog eens onderdeel van spoorcombinaties. Uiteindelijk zijn er zes unieke sporen te onderscheiden.

De aangesneden sporen betreffen perceelsgreppels en -grachten. De bovenste dempingspakketten bevatten vroegmodern tot modern vondstmateriaal. De vondsten variëren van steengoedscherven van een 'mineraalwaterfles', wandscherven industrieel wit aardewerk tot zelfs zilverpapier. Daarnaast lijken de veldmetingen, indien geprojecteerd op de historische kaarten, grotendeels samen te vallen met afgebeelde perceelsgrachten.

Gezien de geplande bodemingreep is geen behoud in situ mogelijk. Het archeologisch onderzoek heeft echter aangetoond dat bijkomende maatregelen niet nodig geacht worden, omdat er geen sprake is van een archeologisch waardevolle vindplaats ter hoogte van het onderzoeksgebied. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht.

2.1.5 Bepaling van Maatregelen

Na het afronden van het proefsleuvenonderzoek is de archeologische verwachting laag in te schatten.

Er is een intact niveau aanwezig in de bodem waarop archeologische sporen aanwezig kunnen zijn. Hierdoor kan *strictu sensu* niet uitgesloten worden dat er grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied buiten het bereik van de proefsleuven. De trefkans op bijkomende grondsporen is echter laag.

De geplande werken zullen het archeologisch vlak verstoren. Het uitgevoerde vooronderzoek met en zonder ingreep in de bodem levert voldoende informatie om de potentiële kenniswinst van het terrein als laag in te schatten. Er wordt een vrijgave van het projectgebied geadviseerd.

Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Willaert A., Ghyselbrecht E., Veemarkt (Brugge, West-Vlaanderen) – nota: bureauonderzoek (fase 0) – Deel 1: Resultaten van het Bureauonderzoek, Ruben Willaert NV, Sint-Michiels.

Van Goidsenhoven W., Veemarkt (Brugge, West-Vlaanderen) – nota: bureauonderzoek (fase 0) – Deel 2: Programma van Maatregelen, Ruben Willaert NV, Sint-Michiels.

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

